NorDiNa och kunskapsbildning

Välkommen till en etablerad tidskrift! Arbetet med NorDiNa har nu pågått i ett par år och det är nu över ett år sedan första numret kom ut. Under denna tid har ni tillsammans skickat in hela 44 manuskript. Vi tolkar detta som att NorDiNa fyller ett behov och redan har fått en betydelse inom vårt vetenskapsområde. Tabell 1 på nästa sida visar antal inkomna manuskript per år och hur många av dessa som vi hittills har publicerat. Förutom som författarna har många av er också bidragit som referees. Hittills har 62 olika personer vid sidan om redaktionen bedömt manuskripten vi har fått in. Ett stort antal personer är alltså involverade i arbetet med att publicera forskning inom naturvetenskaplig didaktik i NorDiNa.

Arbetet med vart och ett av manuskripten representerar en produktion och kommunikation av kunskap inom vårt vetenskapsområde. I den färdiga tidskriften handlar det om en kommunikation av kunskap i form av forskningsresultat och olika vetenskapliga perspektiv från författare till våra läsare runt om i Norden. Men innan artiklar hamnar i tidskriften har de gått igenom en process som också representerar produktion och kommunikation av kunskap; en process där författare, referees och redaktörer ingår.

Våra referees gör ett stort arbete genom att sätta sig in i författarens arbete och värdera manuskriptets potential för publicering. I denna värdering ges oftast både konstruktiva idéer och förbättringsförslag baserade på refereepersonernas kunskaper och perspektiv. De lyfter fram intressanta aspekter av arbetet, de pekar på nya sammanhang som resultaten kan diskuteras i, de ger idéer för att skapa en konsistens genom artikeln och de föreslår ny litteratur av relevans för arbetet.

Allt detta ger författaren rika möjligheter till att vidareutveckla sitt manuskript. Många författare tar till vara dessa möjligheter och lägger ner mycket arbete på revisionen. Detta medför ibland att artikeln som hamnar i ett nummer av NorDiNa är ganska olik det ursprungliga manuskriptet. I denna olikhet ligger en kunskapsbildning där författaren fått möjlighet till att utveckla sin kunskap och se sitt arbete från andras perspektiv. Denna kunskapsbildning finns inbyggd i artikeln som publiceras för NorDiNas läsare.

För oss som redaktörer är det en unik situation att få ta del av denna kommunikation mellan författare och för varje manuskript två oberoende referees. Vi får inblick i hur kvalitét värderas och hur ett och samma arbete kan ses från olika perspektiv. Detta leder till att vi vid några tillfällen får två divergerande värderingar av ett och samma manuskript. Refereepersonerna kan ha olika uppfattningar dels om manuskriptets kvalitét och dels om vad som de anser bör förändras för publicering. Vid de flesta tillfällen värderas dock manuskripten kvalitét tämligen likartat mellan de två refereepersonerna även om de fokuserar på olika aspekter i manuskriptet. Även om denna kvalitét inte så lätt låter sig uttryckas i generella kriterier, tycks den också gälla tvärsöver olika manuskript. Vår erfarenhet utifrån värderingen av de 44 manuskripten är alltså att det finns en form av konsensus om vad som utgör kvalitét inom vårt vetenskapsområde i Norden.

Tabell 1. Antal inkomna manuskript och publicerade artiklar i NorDiNa sedan 2004. Differensen mellan "inkomna" och "publicerade" utgörs av manuskript under "review", i revision eller som är refuserade.

År	Inkomna	Publicerade
2004	8	6
2005	21	16
2006 första halvåret	15	3

Artiklarna som gått genom denna kvalitetsgranskning och publiceras i detta nummer är först en artikel skriven av Are Turmo och Svein Lie. De presenterar norska resultat från generalprövningen av PISA CBAS, och undersöker om elevernas prestationer påverkas genom att testen genomförs med hjälp av datorer. I nästa artikel gör Johan Nelson en litteraturgenomgång över hur läroboken används av lärare och elever. Därefter gör Berit Bungum en läroplansanalys, där vi får följa hur "teknik och design" har gjort inträde i den nya norska läroplanen. I den fjärde artikeln undersöker Rebecca Lippmann Kung och Cedric Linder studenters idéer om centrala aspekter av experimentell verksamhet. I nästa artikel analyserar Kalle Juuti och Jari Lavonen "design-based research" med avseende på dess möjligheter att överbrygga gapet mellan forskning om undervisning och undervisningspraxis.

Under vår rubrik "Curriculum development and projects" ger Marianne Ødegaard en presentation av forskningsprojektet PISA+ som syftar till att utveckla resultat från PISA undersökningen med hjälp av klassrumsundersökningar.

I detta nummer publicerar vi också ett bidrag från Albert Chr. Paulsen med titeln "Naturfag i skolen i et kritisk demokratisk dannelsesperspektiv". Detta är ett kapitel hämtat från boken "Naturfagdidaktikk – Perspektiver, forskning, utvikling" (Red: Doris Jorde og Berit Bungum), som utgavs av Gyldendal Akademisk år 2003. Vi har fått erbjudande om att publicera utvalda kapitel av denna bok i och med att den inte kommer att tryckas i fler upplagor. På detta sätt önskar vi göra delar av boken tillgängliga för NorDiNas läsare.

God läsning och skivning!

Med hälsning från redaktörerna

Anita Wallin
Göteborgs universitet

Berit Bungum
NTNU

Björn Andersson
Göteborgs universitet